

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a odkázal dlužníka s jeho námitkami na pořad práva.

Důvody:

Strana povinná domáhá se zrušení zajišťovací exekuce, povolené usnesením krajského soudu obchodního v Praze ze dne 2. května 1932 na základě směnečního platebního příkazu téhož soudu ze dne 15. dubna 1932, proti němuž byly podány námitky, z důvodu, že v řečeném směnečném sporu strany uzavřely dne 19. května 1932 soudní smír, jímž se povinná strana zavázala zažalovanou směnečnou pohledávku s příslušenstvím zaplatiti v pěti lhůtách počínajících 1. zářím 1932 a končících 1. zářím 1935. Návrh posouditi jest jen s hlediska předpisů exekučního řádu. Ten jedná o tom, kdy zajišťovací exekuční úkony nemají býti vykonány a vykonané zrušeny, v §§ 376 a 377 druhý odstavec ex. ř. a o zrušení exekuce uhrazovací v §§ 39 a 40 ex. ř. Ustanovení o zrušení exekuce uhrazovací užití jest obdobně i na exekuci zajišťovací (§ 402 ex. ř.), nastane-li ohledně ní některý z případů §§ 39 a 40 ex. ř. Pro posouzení souzeného případu přichází v úvahu jen ustanovení § 40 ex. ř., nikoli, jak povinná strana ve svém rekursu proti rozhodnutí soudu první stolice uvedla, § 377 druhý odstavec ex. ř. Toto ustanovení předpokládá, že lhůta, pro kterou byla exekuce zajišťovací povolena, již prošla, to se však v souzeném případě nestalo, poněvadž soud ve svém usnesení povolenou zajišťovací exekuci na žádnou lhůtu neomezil. Zástupce vymáhajícího věřitele, byv slyšen o návrhu dlužníkovu na zrušení exekuce, uvedl, že vymáhající straně bylo podle smíru zajišťovací právo zástavní ponecháno v platnosti do úplného zaplacení. Výhrada tato činila by návrh na zrušení exekuce neoprávněným, ježto by odporoval ujednání stran. Ve vyhotovení o smíru založeném ve spisech však výhrady té není; poněvadž však mohla býti ujednána, ač nebyla protokolována, jeví se k rozhodnutí potřebným, aby tato tvrzená okolnost byla vyšetřena a zjištěna a proto slušelo povinnou stranu s jejím návrhem podle § 40 druhý odstavec ex. ř. poukázati na pořad práva.

Čís. 12572.

Opatření soudu ve věcech poručenských, zvláště i opatření podle § 221 obč. zák., náleží do nesporného řízení.

Otcovská bába není po zákonu povinna k výživě nemanželského dítěte.

(Rozh. ze dne 4. května 1933, R I 381/33.)

Poručenstvo nemanželského dítěte navrhlo, by matka zemřelého nemanželského otce, který otcovství k nemanželskému dítěti soudně uznal, byla uznána povinnou přispívati na výživu a výchovu tohoto nemanželského dítěte. Soud první stolice uznal vyživovací povinnost babičky dítěte s tím, že o výši vyživovacího příspěvku bude rozhodnuto později. Důvody: Soud nabyt na základě konaného šetření pře-

svědčení, že ani nemanželská matka ani její rodiče nejsou s to nadále vyživovati a vychovávat nemanželské dítě a proto rozhodl, jak se stalo, ve smyslu § 221 a § 165 obč. zák., pokládaje Kateřinu P-ovou, matku nemanželského otce za nejbližší příbuznou nemanželského dítěte. Podle původního ustanovení § 165 obč. zák. před jeho novelisací byly nemanželské děti vyloučeny z příbuzenstva a z rodiny nemanželského otce. I novelou k občanskému zákoníku § 8 bylo toto ustanovení zrušeno a do nové úpravy § 165 nebylo již pojato. Z toho jest usuzovati, že si zákonodárce nepřál, aby nemanželské děti byly nadále vylučovány z práv rodinných a z příbuzenského poměru nemanželského otce a jeho dalšího příbuzenstva. Za tohoto předpokladu jest matku nemanželského otce pokládati za příbuznou ve smyslu § 221 obč. zák. Rekurzní soud zamítl návrh poručenstva. Důvody: Podle § 166 druhý odstavec obč. zák. stihá povinnost k výživě nemanželského dítěte v první řadě nemanželského otce, přechází pak na nemanželskou matku a pak na děda a babu se strany matčiny, a neobsahuje všeobecný zákonník občanský ustanovení, že by vyživovací povinnost k nemanželskému dítěti přecházela po smrti nemanželského otce na rodiče nemanželského otce. Jen § 171 obč. zák. stanoví, že povinnost vyživovati a zaopatřiti nemanželské dítě přechází, jako jiný dluh, na pozůstalost otcovu. V souzeném případě jest nesporno a jest to doloženo pozůstalostním spisem, že po zemřelém nemanželském otci jmění nezůstalo a že se také pro nedostatek pozůstalostního jmění pozůstalost neprojednávala, takže o uplatňování nějaké pohledávky proti stěžovatelce jako dědičce nemanželského otce nejde. Prvý soudce opřel své usnesení o ustanovení § 221 obč. zák., leč neprávem, neboť toto zákonné ustanovení, odvolávající se na § 143 obč. zák., má zřejmě na mysli děti manželské, takže se na nemanželské děti vztahovati nemůže, nehledíc ani k tomu, že nestanoví zákonnou vyživovací povinnost a dává soudu jen možnost, by v případě, že by šlo o zcela nemajetné manželské sirotky, snažil se nejbližší majetné příbuzné pohnouti k vyživování siroteků. Prvý soudce ovšem vzhledem na nynější doslov § 165 obč. zák., ze kterého I. novelou k obč. zák. bylo vypuštěno ustanovení, že nemanželské děti jsou vyloučeny z rodinných práv a z příbuzenstva nemanželského otce, usuzuje, že stěžovatelka jest nejbližší příbuznou nemanželského otce, což však vzhledem k ustanovení § 166 obč. zák. její vyživovací povinnost k nemanželskému dítěti založiti nemůže a nelze ji odvoditi ani z ustanovení § 221 obč. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nejvyšší soud dal si předem se zřetelem k ustanovení odst. (2) písm. d) a odst. (4) § 41 zákona ze dne 19. června 1931 čís. 100 sb. z. a n. otázku, zda tu není zmatečnost z důvodu, že bylo rozhodnuto v řízení nesporném místo ve sporném. Soud první stolice rozhodl ve výkonu své moci poručenské nad nezletilým nemanželským dítětem, jsoucím pod zvláštní ochranou zákona (§ 21 obč. zák.), dovozuje po-

vinnost matky nemanželského otce k výživě dítěte z příbuzenského poměru, a dovolává se výslovně ustanovení §§ 143 a 221 obč. zák., jakož i toho, že otec nemanželského dítěte uznal otcovství. Opatření soudu ve věcech poručenských, zvláště i opatření podle § 221 obč. zák., za něž soud prvé stolice své rozhodnutí považuje, náleží podle ustanovení § 1 zákona č. 100/31 a §§ 181 a následujících nesp. říz. do řízení nesporného a není tedy zmatečnosti v tom, že nižší soudy rozhodovaly v řízení nesporném.

Dovolací rekurs není však věcně oprávněn, neboť k výživě nemanželského dítěte otcovská bába není po zákonu povinna, a povinnost tu nelze zvláště ani z ustanovení § 221 obč. zák. dovoditi, jak správně uvedl rekursní soud ve výstižném odůvodnění napadeného usnesení, k němuž stačí odkázati a jež vývody dovolacího rekursu nejsou vyvráceny.

Čís. 12573.

Versio in rem (§ 1041 obč. zák.).

Dodáno-li stavivo k objednavce manžela, jenž ho použil ke stavbě na pozemku, jsoucím ve spoluvlastnictví jeho a jeho manželky, jest dodatel oprávněn domáhati se polovice úplaty na objednatelově manželce.

Lhostejno, že manželka projevila původně nesouhlas se stavbou, když se později, hlavně v době, kdy bylo stavivo používáno ke stavbě, nevzepřela tomu tak účinně, aby její projev nesouhlasu působil nejen proti jejímu manželovi, nýbrž prokazatelným způsobem i proti dodateli.

Lhostejno, zda manžel měl úmysl jednati v zájmu své manželky a zda manželka chtěla či nechtěla míti ze stavby prospěch, stačí, že cizí věci bylo s k u t e č n ě použito k užítku jiného.

Záleží jen na tom, jakou hodnotu mělo stavivo v době použití. Lhostejno, zda prospěch byl napotom provedením dražby zmařen.

Prospěch toho, v jehož prospěch bylo cizí věci užito, může býti menší než škoda dodavatelova.

(Rozh. ze dne 4. května 1933, Rv I 1931/31.)

Žalobce domáhal se na Hedvice F-ové zaplacení 14.093 Kč 03 h za dodání materiálu na stavbu vily, vystavěné na pozemku, jsoucím ve spoluvlastnictví žalované a jejího manžela Maxe F-a. Materiál byl objednán Maxem F-em. Nemovitost byla napotom exekučně prodána. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, odvolací soud mimo jiné z těchto důvodů: Ve směru výtky nesprávného právního posouzení poukazuje odvolatel podstatně jednak k tomu, že manžel spravuje jako zákonný zástupce své manželky její jmění, dokud mu správa nebyla vypovězena, jednak k tomu, že, an materiál byl dodán na vilu, stavěnou na pozemku, jehož byla spoluvlastnicí, žalovaná byla tím obohacena. Co ostatně uvádí, je na podporu toho. Z toho bylo by uvést hlavně, že lze souhlasiti s odvolatelem, že spoluvlastník nemůže odpírati placení jen proto, že účty psány byly jen na jednoho vlastníka, když dodaný materiál byl